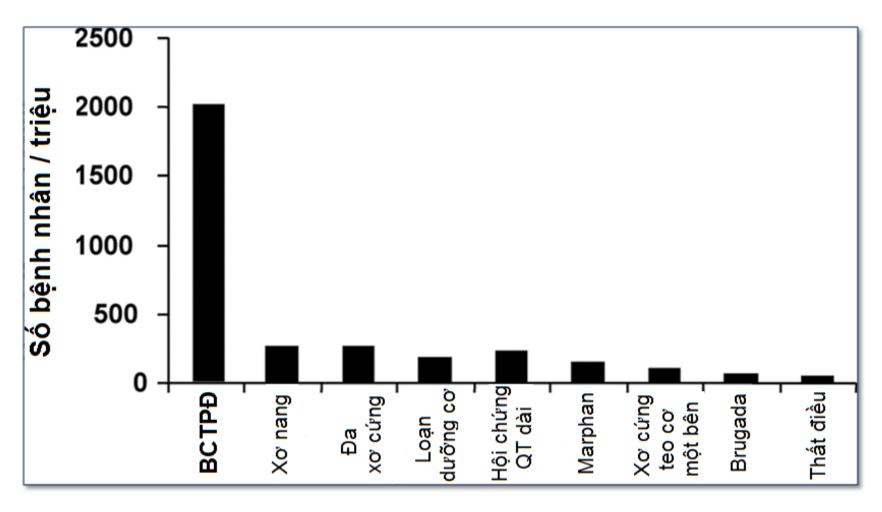
Vai trò của xét nghiệm di truyền trong bệnh cơ tim phì đại

BS Trần Vũ Minh Thư Đơn vị bệnh cơ tim phì đại Bệnh viện tim Tâm Đức

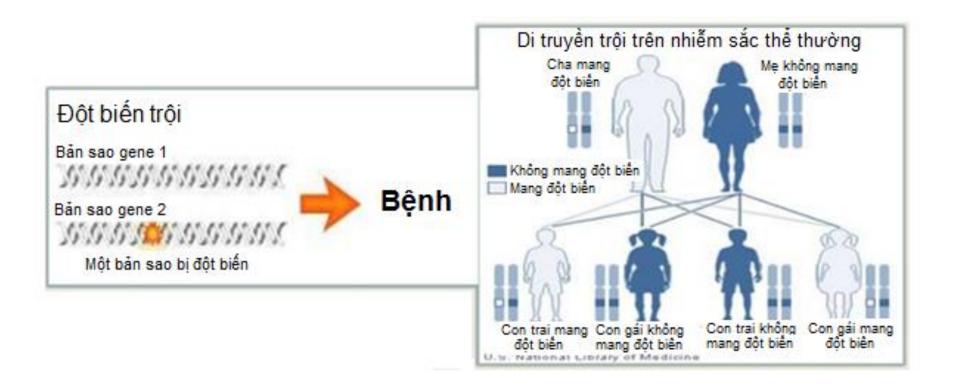
Tần suất bệnh cơ tim phì đại

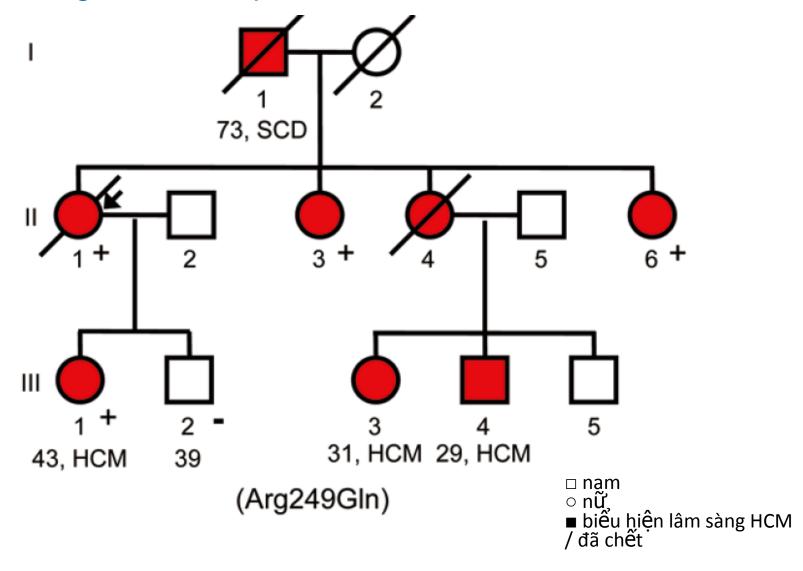
BCTPĐ: bệnh cơ tim phì đại

Barry J. Maron et al. Circ Cardiovasc Genet. 2009;2:81-86

Di truyền kiểu Mendel

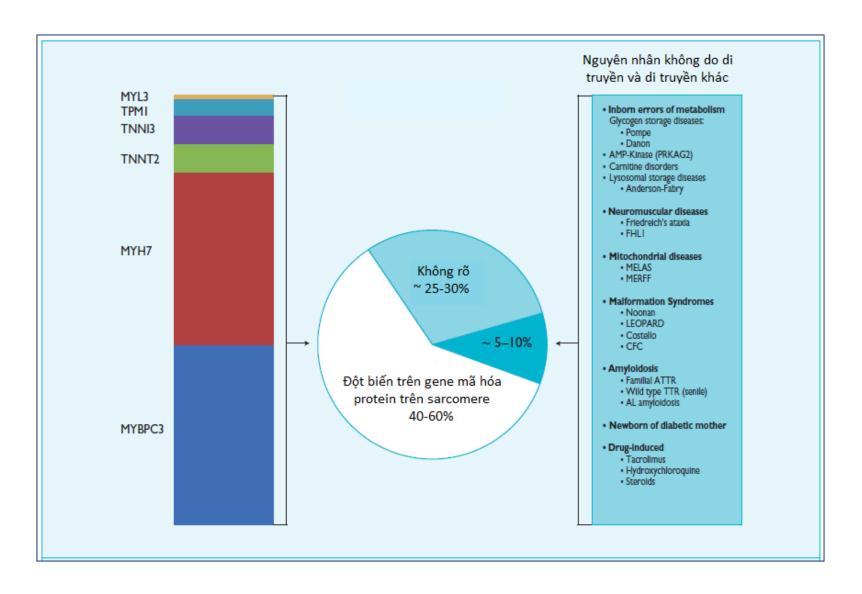

Phả hệ của gia đình BCTPĐ mang đột biến trên gen mã hóa protein của sarcomere

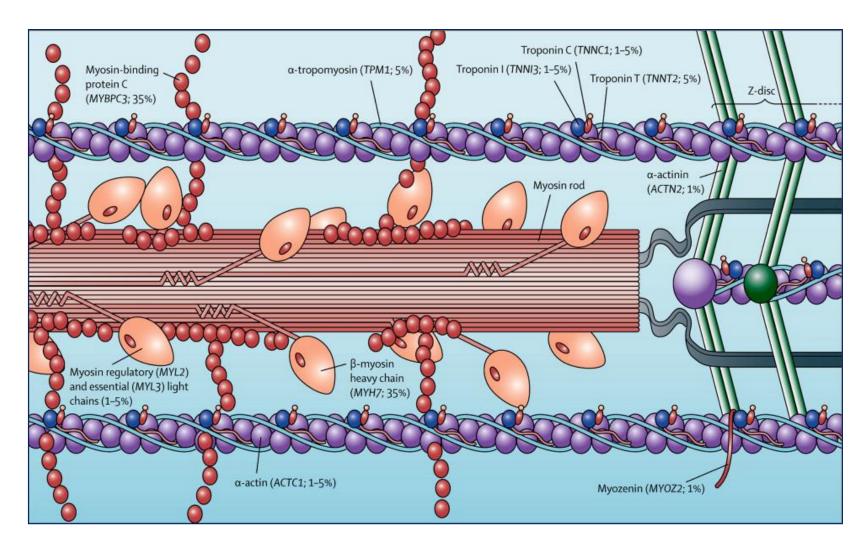
Otsuka H. Prevalence and Distribution of Sarcomeric Gene Mutations in Japanese Patients With Familial Hypertrophic Cardiomyopathy. *Circ J 2012; 76: 453 – 461*

Dịch tể học

Elliott PM et al. 2014. European Heart Journal. doi:10.1093/eurheartj/ehu284

Sơ đồ minh họa sarcomere tim

Roma-Rodrigues C. Fernandes RA. The Application of Clinical Genetics 2014:7 195–208

Gene mã hoá các thành phần tạo sợi tơ cơ

STT	Gene	Tần số
1	MYH7 (Myosin-7)	15-25
2	MYBPC3 (Myosin-binding protein C)	15-25
3	TNNT2 (Troponin T)	<5
4	TNNI3 (Troponin I)	<5
5	TPM1 (Tropomyosin alpha-1 chain)	<5
6	MYL2 (Myosin regulatory light chain 2)	<2
7	MYL3 (Myosin light chain 3)	<1
8	ACTC1 (Actin, alpha cardiac muscle 1)	<1
9	TNNC1 (Troponin C)	<1
10	MYH6 (Myosin-6)	<1

Gene mã hoá các thành phần tạo đĩa Z

STT	Gene	Tần số
11	LDB3 (LIM binding domain 3)	1-5
12	CSRP3 (Cysteine and glycine-rich protein 3	<1
13	TCAP (Telethonin)	<1
14	VCL (Vinculin/metavinculin)	<1
15	ACTN2 (Alpha-actinin-2)	<1
16	MYOZ2 (Myozenin-2)	<1
17	NEXN (Nexilin)	<1

Gene mã hoá các protein thuộc cơ chế giải phóng canxi

STT	Gene	Tần số
18	PLN (Cardiac phospholamban)	<1
19	JPH2 (Junctophilin-2)	<1

Khuyến cáo về xét nghiệm di truyền

Khuyến cáo	Loại	Mức chứng cứ
Bệnh nhân được chẩn đoán xác định bệnh cơ tim phì đại	I	В
Tầm soát di truyền kiểu bậc thang, sau khi tư vấn cho tất cả thành viên (người lớn) gia đình trực hệ hàng thứ nhất	I	C
Tất cả trẻ em và trẻ em là thành viên gia đình trực hệ hàng thứ nhất nên được chỉ định xét nghiệm di truyền ở lứa tuổi từ 10 trở lên	lla	C

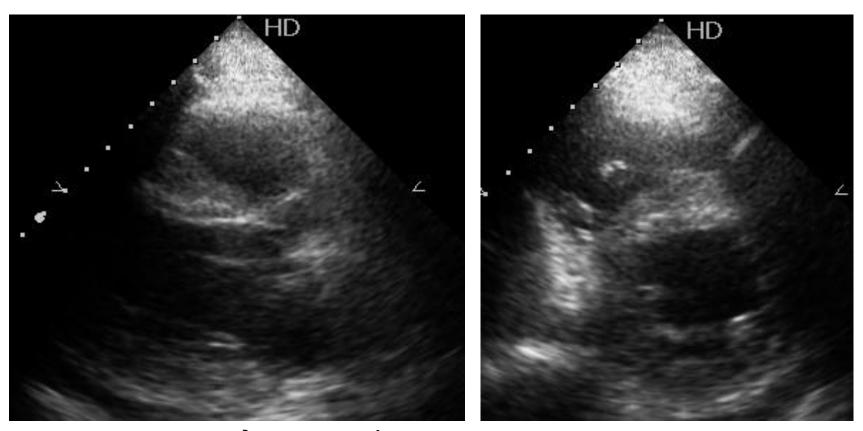
Lợi ích của xét nghiệm di truyền

- Chẩn đoán xác định
- Phân tầng nguy cơ với tầm soát gia đình
- Tiên lượng
- Xác định đột biến gây bệnh mới

Lợi ích của xét nghiệm di truyền

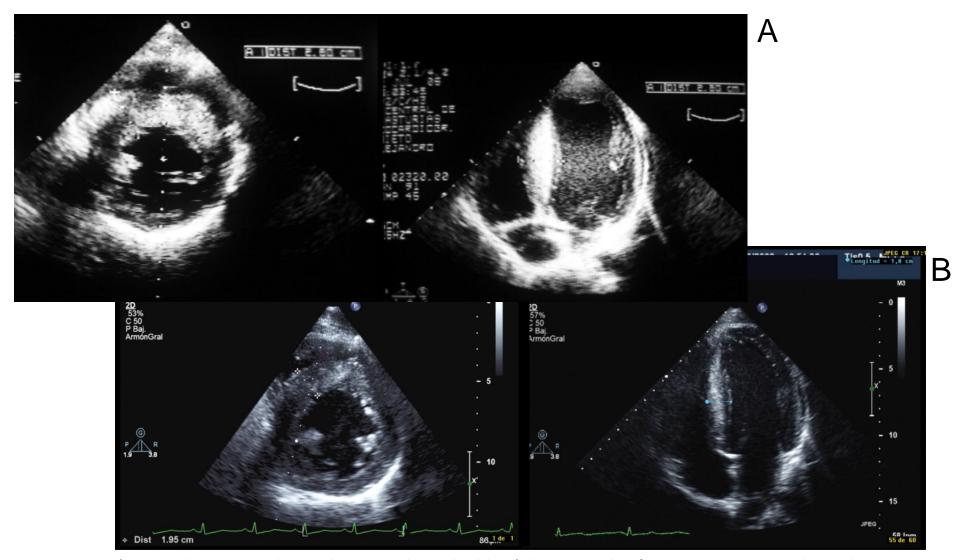
- Chẩn đoán xác định
- Phân tầng nguy cơ với tầm soát gia đình
- Tiên lượng
- Xác định đột biến gây bệnh mới

Chẩn đoán còn mơ hồ

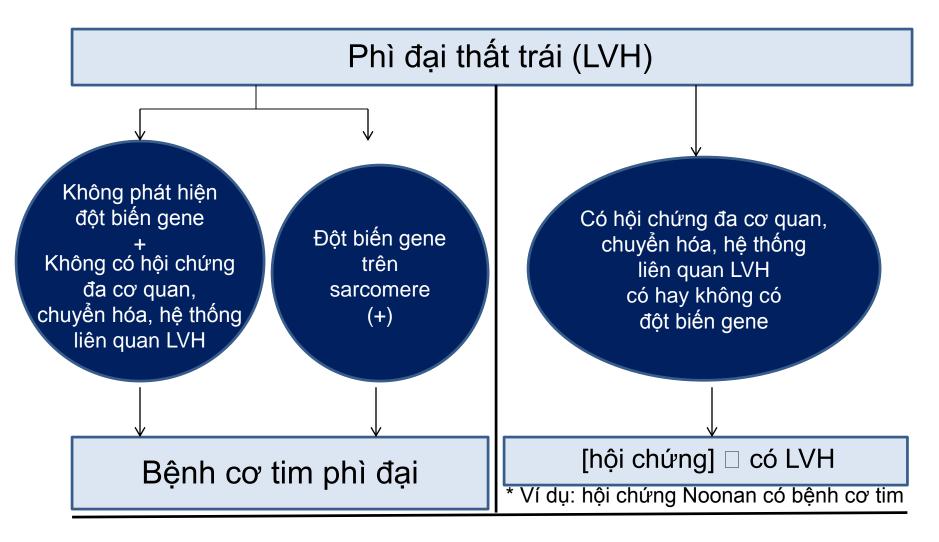
Bệnh nhân nữ, 36 tuổi. Tăng huyết áp nhẹ 2 năm. Cậu và em họ đột tử Đột biến gây bệnh trên gene TNNT2 (c.487_489delGAG, p.Glu163del, dị hợp)

Phân biệt tim vận động viên và BCTPĐ do đột biến trên gene của sarcomere

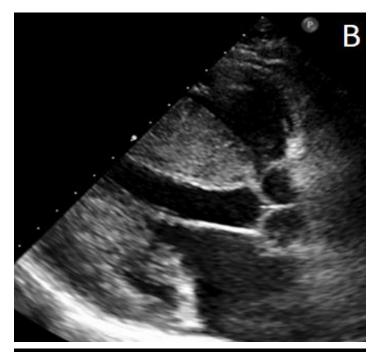
Martín M et al. Hypertrophic cardiomyopathy and athlete's heart: a tale of two entities. Eur J Echocardiogr. 2008;10(1):151-153

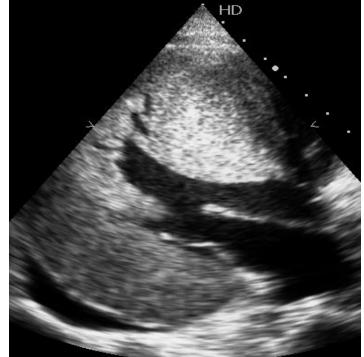
Đặc điểm phân biệt nguyên nhân phì đại thất trái

Marone BJ et al. How should hypertrophic cardiomyopathy be classified? Circulation: Cardiovascular Genetics. 2009; 2: 81-8

Kiểu hình bệnh cơ tim phì đại

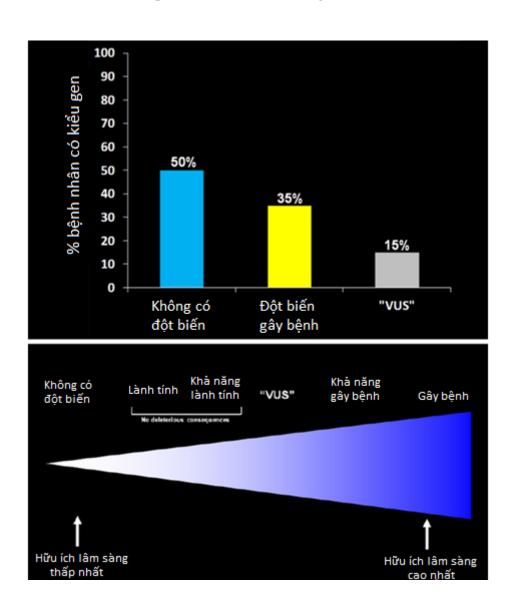

Trần Vũ Minh Thư 2018, 2016, 2017

Lợi ích của xét nghiệm di truyền

- Chẩn đoán xác định
- Phân tầng nguy cơ với tầm soát gia đình
- Tiên lượng
- Xác định đột biến gây bệnh mới

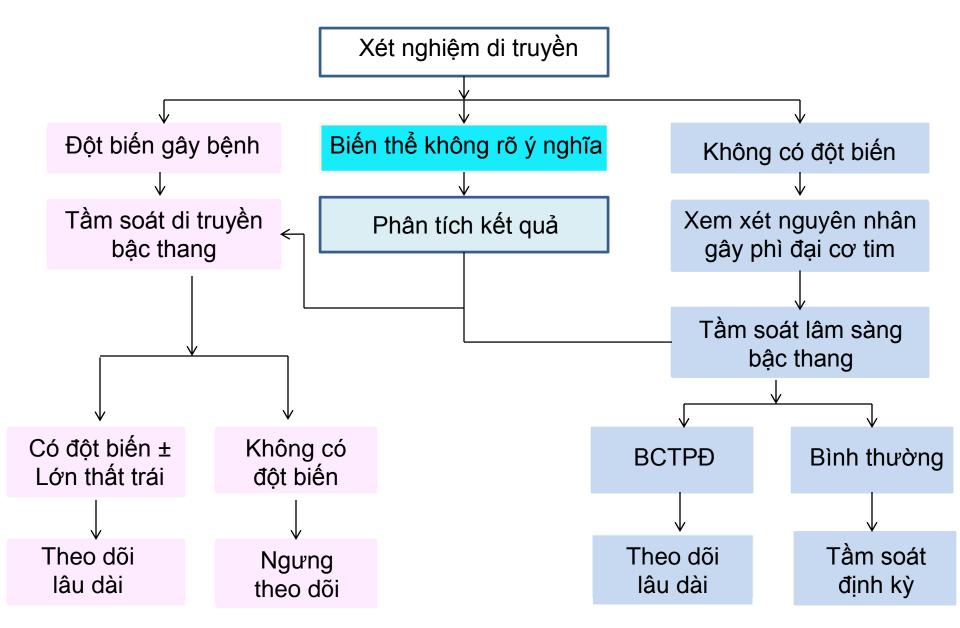
Phân bố kết quả xét nghiệm di truyền ở bệnh nhân BCTPĐ

VUS: biến thể không rõ ý nghĩa

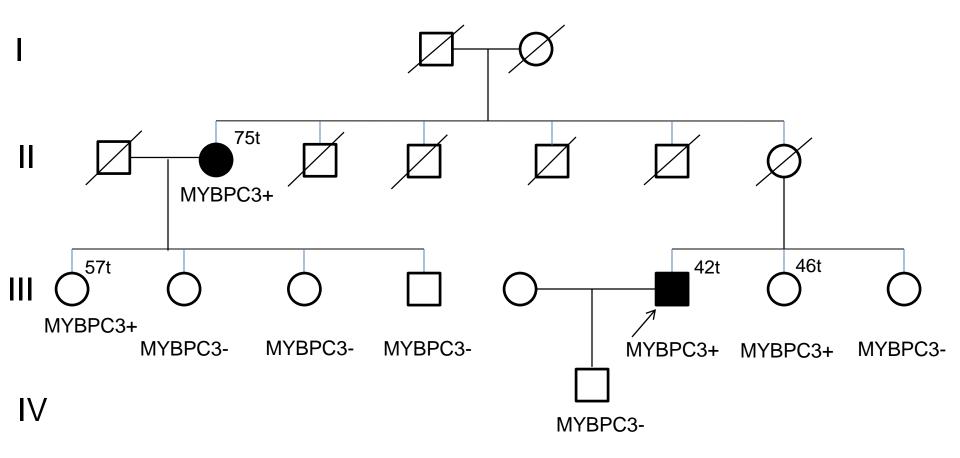
Barry J. Maron, and Martin S. Maron Circ Cardiovasc Genet. 2014;7:401-404

Sơ đồ tầm soát di truyền và lâm sàng

Elliott PM et al (2014). European Heart Journal. doi:10.1093/eurheartj/ehu284

Tầm soát di truyền cho thành viên gia đình

- □ nam
- o nữ
- biểu hiện lâm sàng BCTPĐ ′ đã chết

Lợi ích của xét nghiệm di truyền

- Chẩn đoán xác định
- Phân tầng nguy cơ với tầm soát gia đình
- Tiên lượng
- Xác định đột biến gây bệnh mới

Đột biến trên gene MYBPC3 ở bệnh nhân bệnh cơ tim phì đại Iceland

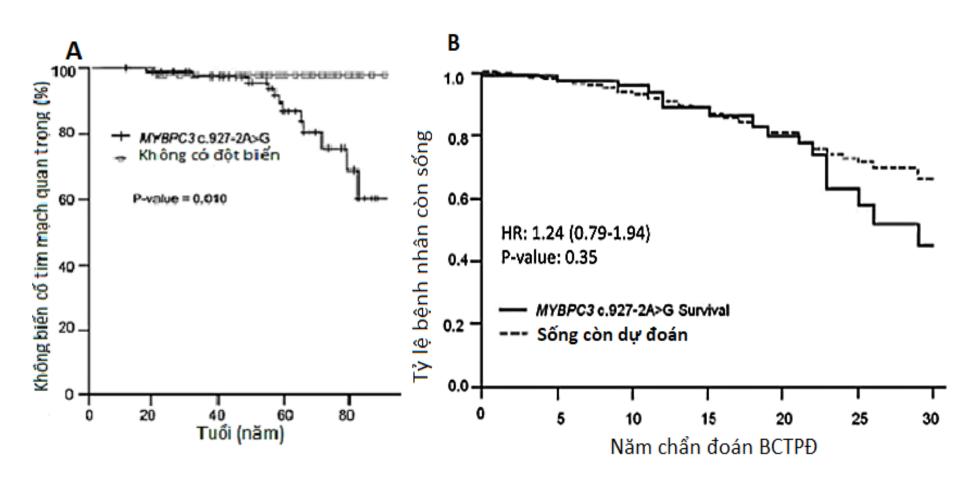
Mục tiêu:

Đặc điểm lâm sàng và đột biến gene ở bệnh nhân (bn) BCTPĐ trên khắp Iceland

Phương pháp

141 bn BCTPĐ được tầm soát 11 gene MYBPC3, MYH7, MYL2, MYL3, TNNT2, TNNI3, TPM1, ACTC LAMP2, GLA, PRKAG2

Biến cố tim mạch và tỷ lệ sống còn ở bệnh nhân có đột biến MYBPC3

Adalsteinsdottir B, Teekakirikul P,Maron JB et al. Nationwide Study on Hypertrophic Cardiomyopathy in Iceland Evidence of a MYBPC3 Founder Mutation. Circulation. 2014;130:1158-1167.

Mối liên quan giữa kiểu gene (+) và tỷ lệ cao của biến cố suy tim ở bệnh nhân bệnh cơ tim phì đại

Mục tiêu

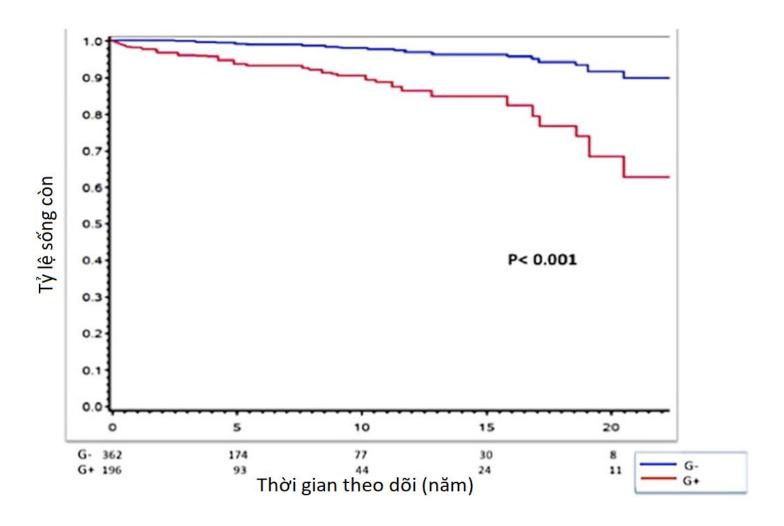
Mối liên quan giữa kiểu gene và biến cố tim mạch quan trọng trong đoàn hệ BCTPĐ

Phương pháp

488 bn tầm soát 8 gene trên sợi tơ cơ MYBPC3, MYH7, MYL2, MYL3, TNNT2, TNNI3, TPM1, ACTC

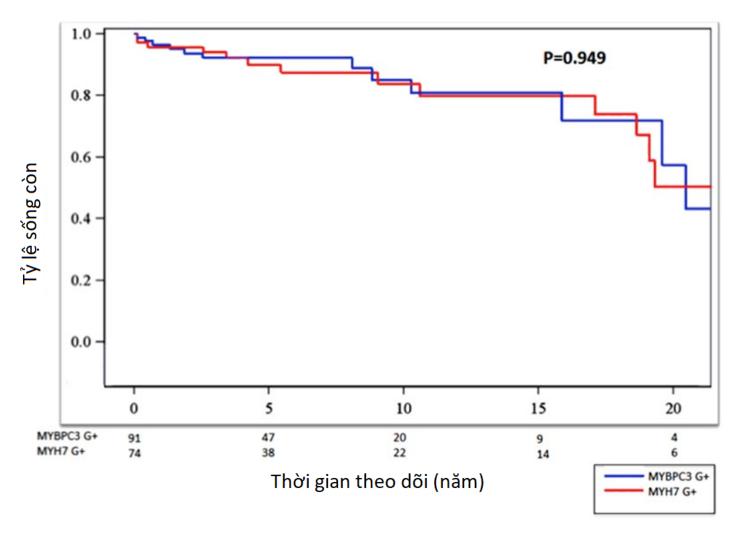
Thời gian theo dõi 6,3 năm

Mối liên quan giữa tỷ lệ sống còn và kiểu gene (+)

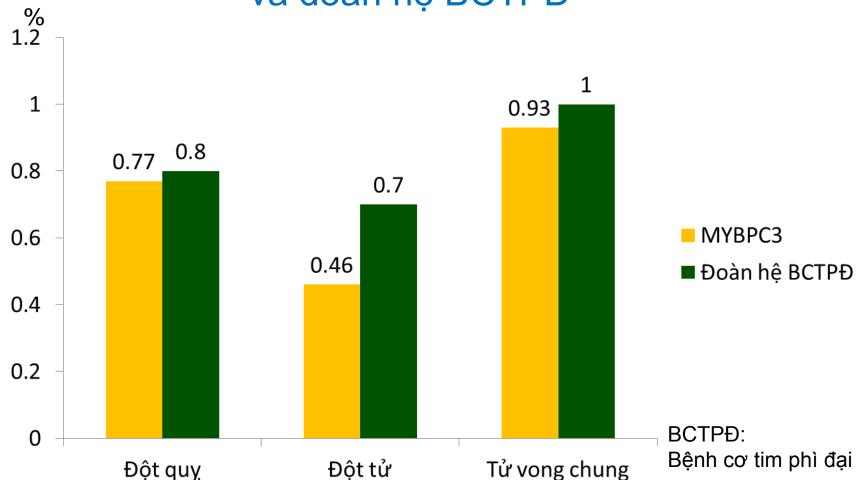
Li Q, Gruner C, Chan RH et al. Genotype-Positive Status in Patients With Hypertrophic Cardiomyopathy Is Associated With Higher Rates of Heart Failure Events. Circ Cardiovasc Genet. 2014;7:416-422

So sánh tỷ lệ sống còn giữa kiểu gene MYBPC3(+) và MYH7(+)

Li Q, Gruner C, Chan RH et al. Genotype-Positive Status in Patients With Hypertrophic Cardiomyopathy Is Associated With Higher Rates of Heart Failure Events. Circ Cardiovasc Genet. 2014;7:416-422

So sánh biến cố giữa đột biến trên gene MYBPC3 và đoàn hệ BCTPĐ

- 1.Page SP et al. Cardiac Myosin Binding Protein-C Mutations in Families With Hypertrophic Cardiomyopathy Disease. Circ Cardiovasc Genet. 2012;5:156-166.
- 2.Maron BJ et al. Epidemiology of Hypertrophic Cardiomyopathy–Related Death. Circulation. 2000;102:858-864
- 3.Maron BJ et al. Clinical Profile of Stroke in 900 Patients With Hypertrophic Cardiomyopathy. J Am Coll Cardiol 2002;39:301–7

Bệnh cơ tim phì đại: Phân bố gene bệnh, phổ đột biến, ý nghĩa của chiến lược chẩn đoán di truyền

Mục tiêu

Đánh giá phân bố gene gây bệnh và xác định chiến lược chẩn đoán di truyền tốt nhất

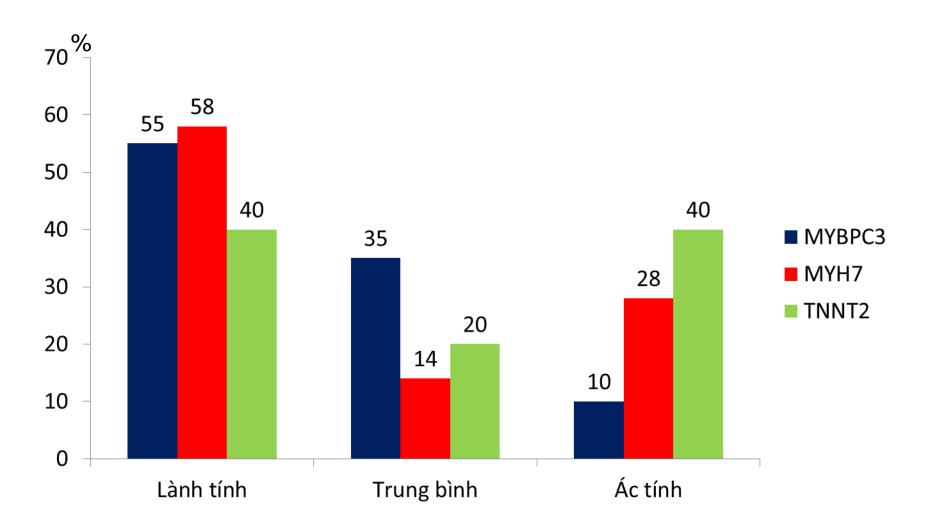
Phương pháp

197 bn được tầm soát 9 gene MYH7, MYBPC3, TNNI3, TNNT2, MYL2, MYL3, TPM1, ACTC, and TNNC1

Biến cố tim mạch chính: đột tử, tử vong do suy tim, tử vong do đột quỵ, ngưng tim được cứu sống, ghép tim.

- o Ác tính: ≥ 2 biến cố tim mạch
- Trung bình: 1 biến cố tim mạch
- Lành tính: không có biến cố tim mạch

Mối liên quan giữa kiểu gene và tiên lượng

Richard P. Hypertrophic Cardiomyopathy Distribution of Disease Genes, Spectrum of Mutations, and Implications for a Molecular Diagnosis Strategy. Circulation. 2003;107:2227-2232

Mối liên quan giữa đặc điểm lâm sàng và kết cục với ba đột biến trên sarcomere ở bệnh nhân bệnh cơ tim phì đại

Mục tiêu

Mối liên quan giữa biểu hiện lâm sàng và bệnh nhân (bn) BCTPĐ có ba đột biến gene

Phương pháp

488 bn tầm soát 8 gene trên sợi tơ cơ MYBPC3, MYH7, MYL2, MYL3, TNNT2, TNNI3, TPM1, ACTC

- Kết quả
 - 4 bn có 3 đột biến gene.
 - 1 bn có tiền căn ngưng tim được cứu sống.
 - 3 bn thuộc nhóm nguy cơ cao đột tử đã được đặt ICD.
 - 2 bn có sốc điện thích hợp.
 - 3 bn biểu hiện bệnh giai đoạn cuối ở lứa tuổi 40.
 - 1 bn lâm sàng nhẹ

Girolami F et al. Clinical Features and Outcome of Hypertrophic Cardiomyopathy Associated with Triple Sarcomere Protein Gene Mutation. Am Coll Cardiol 2010;55:1444–53)

Mối liên quan giữa đặc điểm lâm sàng và kết cục với ba đột biến trên sarcomere ở bệnh nhân bệnh cơ tim phì đại

Kết luận

- Bn mang 3 đột biến gene tăng nguy cơ đáng kể diễn tiến bệnh đến giai đoạn cuối và rối loạn nhịp thất.
- Xét nghiệm di truyền giúp phân tầng nguy cơ
- Đề nghị chiến lược theo dõi dựa vào kiểu gene

Dự đoán tiên lượng với đột biến gene

- Một đột biến
 - ✓ Tiên lượng tốt hơn với kiểu gene (-)
 - ✓ Tiên lượng khác nhau giữa MYBPC3, MYH7, TNNT2 ?
- Nhiều đột biến
 - ✓ Tiên lượng xấu hơn một đột biến

Lợi ích của xét nghiệm di truyền

- Chẩn đoán xác định
- Phân tầng nguy cơ với tầm soát gia đình
- Tiên lượng
- Xác định đột biến gây bệnh mới

Xác định đột biến gây bệnh mới

- Sự ra đời của phương pháp mới
 - √ Giải trình tự thế hệ mới (Next generation sequencing)
 - ✓ Giải trình tự toàn bộ exome (Whole exome sequencing)
 - ✓ Giải trình tự toàn bộ bộ gene (Whole genome sequencing)
- Cơ sở dữ liệu của Clinvar và ExAC

Giới hạn của xét nghiệm di truyền

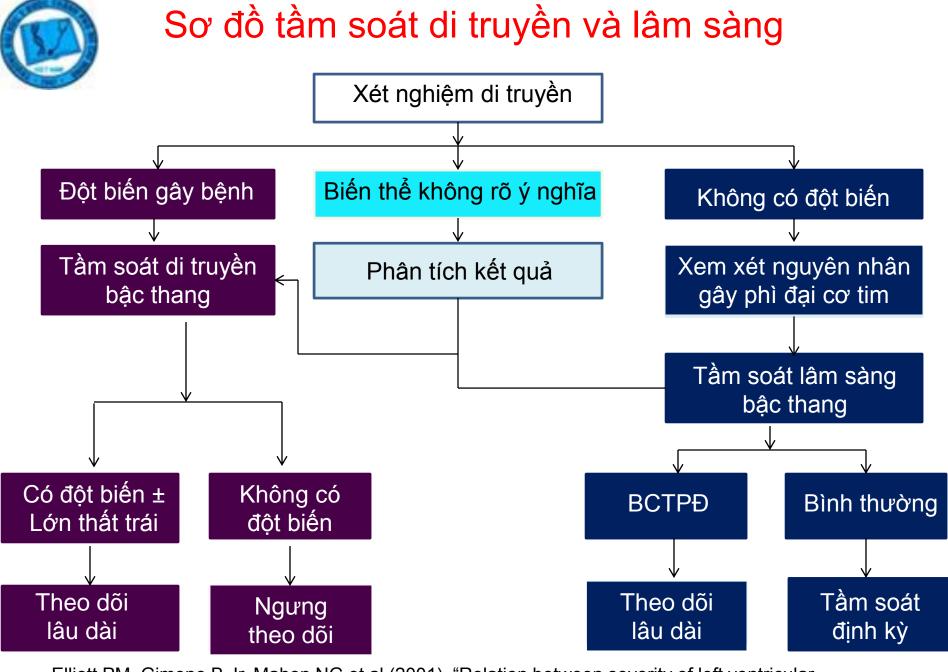
- Tầm soát gia đình ở bệnh nhân BCTPĐ không mang đột biến gene
- Diễn giải ý nghĩa VUS

Kết luận

- Xét nghiệm di truyền hữu ích
- Cần diễn giải đúng kết quả của xét nghiệm di truyền
- Lợi ích lâm sàng
 - Chẩn đoán chính xác nguyên nhân di truyền
 - Tiên lượng bệnh
 - Phát hiện người mang đột biến chưa biểu hiện lâm sàng

Thank you

Elliott PM, Gimeno B Jr, Mahon NG et al (2001), "Relation between severity of left ventricular hypertrophy and prognosis in patients with hypertrophic cardiomyopathy". Lancet, 357, 420-424 (33).